

РОЗ'ЯСНЕННЯ СУДОВИХ АКТІВ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ

СЕНИК Світлана - кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права та процесу Львівського національного університету імені Івана Франка (Україна)

У статті досліджено питання щодо можливості роз'яснення судом усіх форм судових актів у цивільному процесі. Акцентується увага на проблемах правового регулювання та неоднакового підходу судової практики щодо роз'яснення ухвал суду та судових наказів. Визначено епати процедури розгляду заяви про роз'яснення судового акта.

Ключові слова: роз'яснення, судовий акт, рішення, ухвала, постанова, судовий наказ, оскарження.

The article explored the possibility of court explanation of all forms of judicial acts in civil proceedings. The attention is focused on the problems of legal regulation and unequal judicial practice approach to explain the rulings and court orders. Epaty defined procedures for handling allegations of judicial clarification of the act.

Keywords: clarification judicial act, decision, order or decision, court order appeal.

Вступ. У п. 32 Висновку № 11 (2008) Консультативної ради європейських суддів зазначено, що всі судові рішення повинні бути зрозумілими, викладеними чіткою і простою мовою — це необхідна передумова розуміння рішення сторонами та громадськістю. Для цього потрібно логічно структурувати рішення і викласти його в чіткому стилі, доступному для кожного [1]. Верховний Суд України у постанові Пленуму «Про судові рішення у цивільній справі» від 18 грудня 2009 року також наголошує на тому, що ухвалене у справі рішення має бути гранично повним, ясным, чітким, викладеним у послідовності, встановленій ст. 215 ЦПК України, і обов'язково містити вступну, описову, мотивувальну та резолютивну частини. Разом з тим рішення не повинно містити зайвої деталізації, яка не має правового значення в даній справі, а також незрозумілих словосполучень, занадто довгих речень, через які викладення фактичних обставин важко сприймається (п. 8).

Актуальність теми. На практиці трапляються випадки, коли для зацікавленої особи зміст судового акта є незрозумілим. Інколи незрозумілий виклад обставин, які суд вважає встановленими та обґрунтовує ними свої висновки, вимагає роз'яснення мотивів судового акта. Найчастіше це стосується фактичного обґрунтування мотивувальної частини судового акта. Зрозумілість судового акта зводиться також до того, що його резолютивна частина не повинна містити кілька варіантів тлумачення, а тому часто роз'яснення судового акта викликані труднощами або взагалі неможливістю його виконання.

Неоднозначним на даний час, на нашу думку, є вирішення питання щодо форм судових рішень, що можуть бути об'єктом роз'яснення.

Потребують детального аналізу положення ЦПК України щодо: визначення підсудності вимог про роз'яснення судового акта; правових наслідків порушення правил реалізації права на подання заяви про роз'яснення судового

акта; строків розгляду заяв про роз'яснення судового акта.

Мета статті полягає у виявленні проблем правового регулювання та практики застосування положень щодо судового розгляду заяв про роз'яснення судового акта в цивільному процесі.

Основна частина. Виходячи з буквального тлумачення назви та змісту ст. 221 ЦПК України, суд може роз'яснити лише рішення суду, а тому інші форми судових актів роз'ясненню не підлягають. Вважаємо, що така позиція законодавця є неправильною та суперечить принципу права на справедливий судовий розгляд та принципу диспозитивності. Суд, здійснюючи правосуддя у цивільній справі, керуючись законом, відображає свій розсуд, свої висновки у судових актах, якими є рішення суду, ухвала суду, постанова суду та судовий наказ. Проте, зацікавленій особі може бути незрозумілим їх виклад, зацікавлена особа може не розуміти суті викладених у судовому акті висновків суду. У цих випадках виникає необхідність роз'яснити (розтлумачити) зміст судового акта. А тому така звужена правова регламентація в частині можливого об'єкта роз'яснення судом є неприпустимою.

Ускладнює цю ситуацію й те, що позиції законодавця та судової практики з цього приводу є різними. Як уже зазначалось, ЦПК України передбачає право лише на роз'яснення рішення суду. Разом з тим Пленум Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ у п. 23 постанови «Про практику розгляду судами заяв у порядку наказного провадження» від 23 грудня 2011 року зазначає, що відповідно до положень статей 219 - 221 ЦПК суд має право, не змінюючи суті виданого судового наказу, вирішити питання про виправлення описок та арифметичних помилок, видати додатковий судовий наказ чи роз'яснити його. Знову ж таки, якщо буквально тлумачити ст. 221 ЦПК України, то така позиція вищого спеціалізованого суду суперечить положенням даного закону.

Враховуючи такий неоднаковий підхід до вирішення даного питання, судова практика формується по-різному. Одні суди відмовляють у розгляді таких заяв, інші – розглядають.

Так: 1) до Мукачівського міськрайонного суду Закарпатської області надійшла заява від ОСОБА_1 про роз'яснення судового наказу, виданого за заявою Закритого акціонерного товариства Український Мобільний Зв'язок до ОСОБА_1 про стягнення суми боргу та штрафу, в якій вона просить роз'яснити виданий судовий наказ, оскільки вважає, що вона не повинна сплачувати ніякі кошти. Розглядаючи заяву, суд встановив, що нормами ЦПК України не передбачено право суду роз'яснювати судові накази, питання про скасування виданого судового наказу боржником не ставиться. На підставі наведеного, керуючись ст. 95-106, ЦПК України, суд ухвалив відмовити в задоволенні заяви ОСОБА_1 про роз'яснення судового наказу [2];

2) до Ожтєбрського районного суду м. Полтави надійшла заява, в якій заявник просив роз'яснити судовий наказ та вказати порядок стягнення заборгованості за послуги теплопостачання та судових витрат з ОСОБА_1 та ОСОБА_2 відповідно до наказу 2-н-2457/11 від 22 липня 2011 року. Розглянувши заяву, суд встановив, що відповідно до ч. 1 ст. 221 ЦПК України, якщо рішення суду є незрозумілим для осіб, які брали участь у справі, або для державного виконавця, суд за їхньою заявою постановляє ухвалу, в якій роз'яснює своє рішення, не змінюючи при цьому його змісту. Згідно з ч. 2 ст. 18 Закону України Про виконавче провадження, ч. 1 ст. 216 ЦПК України суд, ухвалюючи рішення кількох відповідей, повинен зазначити, в якій частині рішення стосується кожного з них, або зазначити, що обов'язок чи право стягнення є солідарним.

Керуючись ст. ст. 18, 22 Закону України Про виконавче провадження, ст. ст. 208 -210, 216, 221, 293, 294, 371 ЦПК України, суд ухвалив заяву представника Полтавського обласного комунального підприємства теплового господарства Полтавтеплоенерго ОСОБА_3 про роз'яснення судового наказу задовольнити та роз'яснити судовий наказ № 2-н-2457/11 від 22.07.2011 року, вказавши, що порядок стягнення з боржників ОСОБА_1 та ОСОБА_2 заборгованості в сумі 2 110 грн. 28 коп., 30грн. витрат за інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи на користь ПОКВПТГ Полтавтеплоенерго за надані послуги з теплопо-

стачання, а також судового збору на користь держави у розмірі 51 грн. 00 коп., є солідарним [3].

Аналізуючи ці приклади судової практики з урахуванням того, що суд повинен керуватись виключно законом, підхід судді у першому випадку до вирішення питання є правильним, проте, на нашу думку, судді слід було постановити ухвалу про відмову у прийнятті такої заяви, оскільки нормами ЦПК України не передбачено право особи подавати заяву про роз'яснення судового наказу. Але, водночас, вважаємо, що вищевикладена правова позиція Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ та процесуальні дії судді у другому прикладі судової практики є правильними та такими, що забезпечують зацікавленій особі право на справедливе правосуддя.

ЦПК України не передбачає також і права на роз'яснення ухвали суду. На цьому наголошує й Верховний Суд України у постанові Пленуму «Про судові рішення у цивільній справі» від 18 грудня 2009 року, зазначаючи у п. 21, що роз'яснено може бути рішення суду, а не ухвали. Проте, на нашу думку, такий підхід законодавця та позиція вищої судової інстанції є помилковими. Ухвала суду – це одна з форм судового акта. Ухвалою суд вирішує усі процесуальні питання, пов'язані з рухом справи в суді першої інстанції, клопотання та заяви осіб, які беруть участь у справі, питання про відкладення розгляду справи, оголошення перерви, зупинення або закриття провадження у справі, залишення заяви без розгляду, а також в інших випадках, передбачених ЦПК України. Крім цього, у випадках, передбачених статтями 386-6 та 389-11 ЦПК України, судовий розгляд цивільної справи закінчується постановленням ухвали за правилами, встановленими для ухвалення рішення суду.

Усі ухвали суду, що постановляються як окремий процесуальний документ, складаються із вступної, описової, мотивувальної та резолютивної частин. Протокольна ухвала складається з мотивувальної та резолютивної частин. Крім цього, ухвала про закриття провадження у справі у зв'язку з визнанням мирової угоди, ухвала про забезпечення позову підлягають примусовому виконанню за про-

цедурою, визначеною Законом України «Про виконавче провадження». У зв'язку з цим, на практиці можливі випадки, коли для зацікавленої особи зміст ухвали буде незрозумілим, а тому виникає необхідність у її тлумаченні судом. Проте, оскільки ЦПК України не передбачає такого права, суди відмовляють у прийнятті заяв про роз'яснення ухвали суду.

Так, 8 жовтня 2015 року до апеляційного суду Львівської області надійшла заява представника позивача ОСОБА_2 - ОСОБА_3 про роз'яснення ухвали судового засідання від 1 жовтня 2015 року, якою було відмовлено у задоволенні заяви ОСОБА_3 про відвід колегії суддів. Суд, керуючись ст. 221 ЦПК України та враховуючи п. 21 Постанови Пленуму Верховного Суду України від 18.12.2009 року № 14 «Про судові рішення у цивільній справі», ухвалив у прийнятті заяви представника позивача ОСОБА_2 - ОСОБА_3 про роз'яснення ухвали судового засідання від 1 жовтня 2015 року, якою було відмовлено у задоволенні заяви про відвід колегії суддів, - відмовити [4].

Разом з тим зустрічаються випадки, коли суд все-таки розглядає заяву про роз'яснення ухвали суду.

До прикладу, до Вінницького міського суду Вінницької області подано заяву про роз'яснення ухвали суду від 24 листопада 2014 року про відмову в задоволенні заяви про збільшення позовних вимог і просив роз'яснити, як вбачає суд підставу і предмет позову та що, на думку суду заявою від 24 листопада 2014 року про збільшення позовних вимог до Вінницької міської ради змінює у підставі та предметі позову.

Розглянувши дану заяву, суд зазначив, що відповідно до ст. 208 ЦПК України судові рішення викладаються у формі ухвали, рішення, постанови. Відповідно до ч. 1 ст. 221 ЦПК України, якщо рішення суду є незрозумілим для осіб, які брали участь у справі, або для державного виконавця, суд за їхньою заявою постановляє ухвалу, в якій роз'яснює своє рішення, не змінюючи при цьому його змісту. Таким чином, роз'яснення судового рішення зумовлено його нечіткістю, воно є неясним та незрозумілим для осіб, щодо яких воно постановлене, так і тих, що будуть здійснювати його виконання.

Суть роз'яснення полягає в тому, що суд не повинен надавати відповіді на нові та не вирішені ним вимоги, він лише має роз'яснити положення постановленого ним рішення, які нечітко сформульовані, що позбавляє можливості його реалізації.

На думку суду, ухвала Вінницького міського суду Вінницької області від 24 листопада 2014 року є чіткою і зрозумілою, мотивованою щодо підстав відмови в задоволенні клопотання про збільшення позовних вимог, тому роз'яснення не потребує. Керуючись ст. 221 ЦПК України, суд ухвалив відмовити ОСОБА_1 в роз'ясненні ухвали Вінницького міського суду Вінницької області від 24 листопада 2014 року [5].

Звичайно, якщо враховувати чинні положення ЦПК України, і, оскільки суд при здійсненні правосуддя повинен керуватись виключно нормами закону, у даному випадку судді слід було постановляти ухвалу про відмову у прийнятті заяви. Разом з тим ще раз наголошуємо на необхідності внесення змін до ЦПК України, які передбачатимуть можливість роз'яснення усіх форм судових актів у цивільному процесі.

У 2011 році ч. 1 ст. 208 ЦПК України доповнено п.3, яким передбачено ще одну форму судових рішень – постанову, яка відповідно до доповненої ч. 4 ухвалюється за результатами перегляду судових рішень Верховним Судом України. До слова, законодавець ніяк не може відійти від проблем викладу законодавчої термінології. У спеціальних нормах Глави 3 Розділу У ЦПК України використовується декілька понять: і постанова Верховного Суду України, і судові рішення Верховного Суду України, і рішення Верховного Суду України. Проте, оскільки підхід до викладу та використання законодавчої термінології має бути однаковим і у загальних, і у спеціальних нормах, вважаємо, слід використовувати термін «постанова Верховного Суду України».

Крім цього, ці доповнення визначають лише назву форми судового акта, яка ухвалюється за результатами перегляду судових рішень Верховним Судом України. Законодавець упустив необхідність доповнення ЦПК України нормою, яка б визначала зміст постанови

Верховного Суду України. Це питання буде об'єктом окремого нашого наукового дослідження, але в будь-якому випадку вважаємо, що, оскільки постанова Верховного Суду України є актом правосуддя у цивільній справі, зацікавлена особа має право подати заяву про її роз'яснення, якщо зміст постанови їй незрозумілий.

Підсумовуючи виклад питання можливого об'єкта роз'яснення судом, слід констатувати, що аналіз чинних положень ЦПК України та проілюстровані приклади судової практики наочно показують: інколи законодавець, формулюючи ту чи іншу норму закону, ставить суд перед вибором – або керуватись нормою закону та порушити принцип права особи на справедливий судовий розгляд, або дотриматись цього принципу, але порушити закон. Досліджуючи вплив та значення ухвал суду, постанов Верховного Суду України та судового наказу як судових актів, аналізуючи їх зміст, враховуючи пріоритетну дію принципів права на справедливий судовий розгляд та диспозитивності в цивільному процесі, вважаємо, що позиція законодавця щодо неможливості роз'яснити ухвалу суду чи судовий наказ є не правильною. У зв'язку з цим, пропонуємо змінити назву статті 221 ЦПК України з викладом її в наступній редакції «Роз'яснення судових актів».

Ініціювати роз'яснення судового акта має право особа, яка брала участь у справі, та державний виконавець. Здійснення права на подання заяви про роз'яснення судового акта особою, яка брала участь у справі, залежить від її процесуального статусу. Наприклад, для позивача це право є безумовним, договірний судовий представник може подати заяву про роз'яснення судового акта, якщо у документі, що підтверджує його повноваження, немає застереження щодо обмеження у здійсненні цього права.

Згідно зі ст. 34 Закону України «Про виконавче провадження» у разі, якщо викладена у виконавчому документі резолютивна частина рішення є незрозумілою, державний виконавець має право звернутися до суду, який видав виконавчий документ, із заявою про роз'яснення відповідного рішення.

Відповідно особа, яка подає заяву про роз'яснення судового акта, набуває статусу заявника, усі інші – статусу заінтересованих осіб.

Право роз'яснення судового акта належить суду (судді або колегії суддів), який його ухвалив. У цьому контексті доречним є використання правових позицій Вищого адміністративного суду України, викладених у п. 19 постанови Пленуму «Про судові рішення в адміністративній справі» від 20 травня 2013 року, який зазначає, що це питання розглядається тільки судом, який ухвалив судові рішення. Під судом, який ухвалив судові рішення, необхідно розуміти суддю, який ухвалив таке рішення одноособово, або колегію суддів, якщо судові рішення ухвалювалося таким складом суду. Тому суди повинні враховувати, що є неприпустимим роз'яснення судового акта, ухваленого суддею одноособово, судом у колегіальному складі. Так само є неприпустимим роз'яснення судового акта, ухваленого судом у колегіальному складі, суддею одноособово. Водночас суди повинні враховувати, що у разі неможливості розгляду заяви про роз'яснення судового рішення суддею або одним із суддів (закінчення терміну повноважень тощо) колегії суддів суду, яка ухвалила судові рішення, до розгляду заяви залучається інший суддя цього суду, який визначається в порядку, встановленому частиною третьою статті 15-1 КАС України.

Формою звернення до суду із вимогою роз'яснити судовий акт є заява. Згідно з ч. 2 ст. 221 ЦПК України подання заяви про роз'яснення рішення суду допускається, якщо воно ще не виконане або не закінчився строк, протягом якого рішення може бути пред'явлене до примусового виконання. Слід зазначити, що часткове виконання судового акта не є перешкодою для його роз'яснення у невиконаній частині за умови, що строк для подання до виконання ще не закінчився. У разі подання заяви про роз'яснення судового акта після закінчення встановленого законом строку застосовуються правила ст. 72 ЦПК України.

Таким чином, визначаючи підсудність вимоги про роз'яснення судового акта та поря-

док звернення із відповідною заявою, вважаємо, що:

- 1) заява про роз'яснення судового акта подається до суду, який його ухвалив;
- 2) заява подається через канцелярію суду;
- 3) у заяві, крім загальних реквізитів, обов'язково повинно бути зазначено, який склад суду ухвалював судовий акт, яку частину судового акта просить роз'яснити заявник та що саме у змісті судового акта є незрозумілим для заявника;
- 4) заявник повинен додати до заяви її копії та копії усіх документів, що додаються до неї, відповідно до кількості осіб, які брали участь у справі, та державного виконавця, якщо у справі відкрито виконавче провадження;
- 5) до заяви повинно бути додано квитанцію про сплату судового збору (підпункт 4 п.1 ч. 2 ст. 4 Закону України «Про судовий збір»).

У контексті даного питання, слід звернути увагу, що у ЦПК України визначено лише форму звернення та підсудність вимоги про роз'яснення судового акта. Проте, не визначаються правові наслідки недотримання правил реалізації права на звернення до суду із такою вимогою. Як нам відомо, законодавчо визначено, що аналогія процесуального закону не допускається. Виникає запитання: «Яку процесуальну дію повинен вчинити суддя, якщо, наприклад, до заяви про роз'яснення судового акта не додано квитанції про сплату судового збору?». З одного боку, суд повинен процесуально реагувати на порушення встановленого законом порядку звернення до суду, а з іншого – як суду на це реагувати, якщо закон взагалі з цього приводу не містить правового регулювання, а суд повинен керуватися лише законом.

На нашу думку, такі законодавчі прогалини повинні бути усунуті шляхом доповнення змісту ЦПК України відповідними відсилочними нормами. На даний час, хоча ЦПК України й не містить відповідних правових норм, вважаємо, що у таких випадках суд повинен керуватися загальними положеннями ЦПК України, тобто ст.ст. 121 та 122 ЦПК України. Таким шляхом йде і судова практика.

До прикладу, до Жидачівського районного суду Львівської області надійшла заява, в якій заявник просив роз'яснити рішення Жидачівського районного суду Львівської області від 13 грудня 2013 року по справі за його позовом до Зарічанської сільської ради та ОСОБА_2 про визнання недійсним рішення сільської ради та його скасування, визнання права на отримання у власність земельної ділянки та усунення перешкод у користуванні земельною ділянкою.

Розглянувши заяву, суд встановив, що сама заява про роз'яснення рішення суду не відповідає вимогам закону, а саме у ній не зазначені відповідачі у справі, не вказано, що саме суд має роз'яснити, а також до заяви не приєднані її копії та копії всіх документів, що додаються до заяви. Крім того, під. 4 п. 1 ч. 2 ст. 4 Закону України «Про судовий збір» передбачено, що за подання до суду фізичною особою заяви про роз'яснення рішення суду сплачується судовий збір у розмірі 0,2 розміру мінімальної заробітної плати. Ч. 1 ст. 4 вищевказаного Закону передбачено, що судовий збір справляється у відповідному розмірі від мінімальної заробітної плати у місячному розмірі, встановленої законом на 1 січня календарного року, в якому відповідна заява або скарга подається до суду. Таким чином, за подання до суду заяви про роз'яснення рішення суду ОСОБА_1 має бути сплачений судовий збір у розмірі 275,60 грн.

Враховуючи вищевикладене та керуючись ст.ст.8, 120,121,208-210,220 ЦПК України, суд ухвалив заяву ОСОБА_1 про роз'яснення рішення суду **залишити без руху**. Надати заявнику строк п'ять днів з дня отримання копії ухвали для усунення її недоліків, роз'яснивши, що у випадку невиконання вимог зазначеної ухвали заява буде вважатися неподаною та повернута [6].

Це лише один із прикладів судової практики (а таких є надзвичайно багато), який свідчить про скрупульозний та правильний підхід судді до застосування законодавчих положень щодо вирішення відповідних процесуальних питань. Саме детальне вивчення змістовного викладу будь-якого звернення до суду та відповідальне ставлення до своїх професійних обов'язків дає можливість суддям правильно застосовувати приписи закону та у такий спо-

сіб забезпечувати дотримання принципу права на справедливий суд.

Не менш проблемним є питання перебігу процесуальних строків, пов'язаних із розглядом заяви про роз'яснення судового акта. Так, у ч. 3 ст. 221 ЦПК України передбачено, що така заява розглядається протягом десяти днів. По-перше, незрозуміло з якого моменту обчислюється цей строк. По-друге, чи у цей строк входить і вчинення процесуальних дій, пов'язаних з прийняттям заяви, і безпосередньо сам судовий розгляд заяви.

Якщо сформулювати етапність усієї процедури вирішення даної заяви від моменту її подання до завершення її розгляду, то, вважаємо, можна виділити наступні етапи:

- 1) подання заяви про роз'яснення судового акта;
- 2) вчинення судом процесуальних дій, пов'язаних з прийняттям заяви:
 - з'ясування питання, чи немає підстав для відмови у прийнятті заяви;
 - з'ясування питання, чи немає підстав для повернення заяви;
 - з'ясування питання, чи немає підстав для залишення заяви без руху;
 - постановлення ухвали про прийняття заяви. Одночасно в ухвалі про прийняття заяви суд повинен призначити час та місце судового розгляду заяви;
- 3) повідомлення заявника та заінтересованих осіб про час та місце судового розгляду заяви шляхом надіслання відповідної ухвали, копії заяви та доданих до неї документів. Згідно з ч. 3 ст. 221 ЦПК України неявка осіб, які брали участь у справі, і (або) державного виконавця не перешкоджає розгляду питання про роз'яснення рішення суду;
- 4) судовий розгляд заяви.

Повертаючись до поставлених запитань, на нашу думку, перебіг десятиденного строку розгляду заяви про роз'яснення судового акта починається з дня її надходження до суду. Вважаємо, що у цей десятиденний строк суд повинен вчинити поетапно усі вищезазначені процесуальні дії.

За результатами розгляду заяви суд постановляє одну із двох ухвалу: 1) про задоволення заяви та роз'яснення судового акта;

2) ухвала про відмову в задоволенні заяви про роз'яснення судового акта. Роз'яснюючи судовий акт, суд не має права ухвалювати нове чи змінювати хоча б частково раніше ухвалене рішення, або розглядати питання, що не були предметом судового розгляду цивільної справи, а повинен тільки викласти його в більш зрозумілій формі або роз'яснити (розтлумачити) конкретне положення судового акта, оскільки ч. 1 ст. 221 ЦПК України вказує на те, що, роз'яснюючи рішення, суд не має права змінювати при цьому його змісту.

Обидві ці ухвали можуть бути оскаржені, оскільки відповідно до резолютивної частини рішення Конституційного Суду України у справі № 1-43/2010 від 8 липня 2010 року, положення п. 12 ч. 1 ст. 293 ЦПК України стосовно можливості апеляційного оскарження ухвал суду першої інстанції щодо роз'яснення рішення суду у взаємозв'язку з положеннями пунктів 2, 8 частини третьої статті 129 Конституції України необхідно розуміти як таке, що передбачає право оскаржувати в апеляційному порядку окремо від рішення суду ухвали суду першої інстанції як про роз'яснення рішення, так і про відмову в роз'ясненні рішення [7].

Відповідно до ч. 4 ст. 221 ЦПК України ухвала надсилається особам, які брали участь у справі, а також державному виконавцю, якщо рішення роз'яснено за його заявою. Це законодавче положення також є спірним. На нашу думку, державному виконавцю слід надсилати ухвалу не тільки в разі, коли судовий акт роз'яснено за його заявою, але й у тоді, коли заяву про роз'яснення судового акта подавала сторона виконавчого провадження. У зв'язку з цим, ч. 4 ст. 221 ЦПК України пропонуємо викласти в наступній редакції: «Ухвала надсилається особам, які брали участь у справі, а також державному виконавцю, якщо судовий акт роз'яснено за його заявою чи заявою сторони виконавчого провадження».

Висновки. Можливість для зацікавленого суб'єкта звернутися до суду із заявою про роз'яснення судового акта забезпечує дію принципів права на справедливий судовий

розгляд та диспозитивності в цивільному процесі. Аналіз змісту законодавчих положень і судової практики дав можливість виявити недоліки правового регулювання законодавчих положень щодо роз'яснення судових актів та запропонувати шляхи їх усунення.

Література:

1. Висновок № 11 (2008) Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи щодо якості судових рішень. Електронний ресурс: <http://www.scourt.gov.ua>.
2. Ухвала Мукачівського міськрайонного суду від 19 березня 2010 року у справі № 2-с-61/10. Електронний ресурс: <http://www.reyestr.court.gov.ua>
3. Ухвала Октябрського районного суду м. Полтави від 13 березня 2014 року у справі № 2-н-2457/11. Електронний ресурс: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.
4. Ухвала Апеляційного суду Львівської області у справі № 466/1099/14. Електронний ресурс: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.
5. Ухвала Вінницького міського суду Вінницької області від 24 грудня 2014 року у справі № 127/7389/14-ц. Електронний ресурс: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.
6. Ухвала Жидачівського районного суду Львівської області від 15 лютого 2016 року у справі №1307/71/2012. Електронний ресурс: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.
7. Рішення Конституційного Суду України у справі № 1-43/2010 від 8 липня 2010 року за конституційним зверненням громадянина Слободянюка Івана Івановича щодо офіційного тлумачення положення п. 12 ч. 1 ст. 293 Цивільного процесуального кодексу України у взаємозв'язку з положеннями пунктів 2, 8 ч. 3 ст. 129 Конституції України. Вісник Конституційного Суду України. № 5, 2010, с.20.